

לתגובות הערות: שליח 064-6868199

זמני ת"א:

פְּנִימַת הַשָּׁבָת: 18:00

יְצִיאַת הַשָּׁבָת: 18:55

ר"ת: 19:32

לקבלת העלון במייל-

שלחו הודעה ל:

sagif_@walla.co.il

בס"ד עלון מס' 370 5.10.2018 - כו' תשרי תשע"ט

וְהַשְׁמַעְתָּ לְהוֹרֵא עַד יְמֵי קִיּוּם יִבְרָא בְּנֵי

פְּרִשֶׁת - בְּרֵאשִׁית

מי הרב שלך - הרב אפרים שרבני שליט"א (מתוך 'מחנה אפרים')

התורה הקדושה מסיימת במילים: "ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל" - התורה חותמת במשה רבינו, בו בחר הקב"ה לחתום את תורתו. וכשמתחילה התורה, היא פותחת ב"בראשית ברא אלוקים", שהוא יסוד האמונה הצרופה. ואומרים רבותינו, עשה זאת הבורא יתברך, כדי שכל יהודי ויהודי ידע לו, שבכדי לזכות לאמונה אמיתית, לאמונת ה', זה מותנה בכמות אמונת החכמים שאתה עמוס בה, בכמה אתה ספוג ביראת חכמי התורה, כי כמה שאתה תדע יותר את החכמים אתה תדע יותר את ה', "ויאמינו בה' ובמשה עבדו".

ואמרו חכמים במשנה באבות: "עשה לך רב והסתלק מן הספק" - אחד המשפטים הכי מכריעים בחייו של היהודי, שבו חז"ל מלמדים אותנו, שיהודי שמתהלך לו בעולם בלי עזרה של תלמיד חכם, בלי דעת תורה, הוא כל חייו יחיה בספיקות. בכל צעד שהוא יעשה בחיים הוא לעולם לא ידע אם הוא בחר נכון - האם זו הבחורה שאיתה אני צריך להתחתן, האם זו אשה לחיים, האם זה צעד נכון לפתוח את העסק, או האם לקחת את העבודה, איך להתנהג עם הילד שמציק בבית והאם להקשיב לד"ר ולחתום על ניתוח, כל כך הרבה שאלות שפעמים רבות אין עליהן תשובות ואין לך אדם שנפשו עגומה עליו יותר מאדם שחי בספיקות, ומאידך גיסא, אין לך אדם שנפשו מיושבת וטובה עליו מאדם שחי בלי שאלות, שחי בלי ספקות, בלי טעויות, וכלשון חז"ל: "אין לך שמחה כהתרת הספיקות". אומרת המשנה, תהיה קרוב לדעת תורה; לשכל, כי כשאתה תהיה קרוב, פעמים אתה תמצא שספיקות של חודשים מסתיימות להן בשיחת טלפון אחת, כל צעד שלך יהיה לך ברור. אומרים חז"ל: "עשה לך רב" - תחפש לך רב חובל מוסמך שינהיג לך את ספינת החיים שלך.

הרב שלמה וולבה זצ"ל, באחת השנים כשחגג את יום ההולדת שלו, שאלוהו תלמידיו: "אפשר לשאול בן כמה הרב?". "בוודאי, אני בן עשרים". מיד תמנהו התלמידים ואמרו: "מחילה הרב, אבל אנחנו יודעים שהרב ב"ה עבר כבר את גיל החמישים".

אמר להם הרב: "נכון, אבל אני לא סופר ליום הלידה שלי, אני סופר ליום אחר, אני סופר ליום שפגשתי את הרב שלי, ר' ירוחם ממייר, כי עד אותו היום לא ידעתי מה זה חיים, מהיום שהכרתי אותו הכרתי את המילה "נחת", כל כך הרבה לילות היו לי שלא הייתי ישן בגלל מחשבות היום מסתיימות במשפט אחד של הרב. ליום הזה אני קונה עוגה, ליום שנולדתי לעולם אחר.

כך אמרו חז"ל: "מה העוף הזה אינו פורח בלא כנפיים, כך ישראל אינם יכולים לעשות דבר בלא הזקנים" – עוף בלי כנפיים לעולם לא ימריא, לא ינסוק, לא יתרומם, כך היהודי לעולם לא ימריא, לעולם לא יטפס בלי כנפי החכמים, בלי קברניטי האומה. כל יהודי ויהודי חייב לתפור לו כנפיים.

הלוואי שנשיג מה זה תלמיד חכם (אמיתי כמובן ודי למבין), מה זה אמונת חכמים. התורה מספרת על חנה הנביאה, שתשע עשרה שנה הייתה מנועה מילדים, חשוכת ילדים. היא הייתה שבורה ורצוצה, וכמו שהתורה מספרת, שהיא איבדה את התיאבון, את החיות שבה, היא לא ידעה שום דבר חוץ מלבכות, היא עשתה את כל הבדיקות, אך כל התוצאות הראו שלילי, הד"ר כבר אמר לה: "גברת, אין לי מה להגיד לך, נראה שילד את כבר לא תיראי, אני מציע שתחשבי עם בעלך על אימוץ". והאישה הזאת מאז לא מחייכת, תשע עשרה שנה של דיכאון, ובכל דרך שהיה מנסה בעלה אלקנה לפייס אותה הוא היה מעלה חרס בידו. היה משפץ לה את הבית, קונה לה, מביא לה, היה אומר לה אני אתן לך הכל: "ויאמר לה אלקנה אישה חנה למה תבפי ולמה לא תאכלי ולמה ירע לבבך הלא אנכי טוב לך מעשרה בנים". והיא אומרת לו: "מה אתה מביא לי? שיש, פורצלן, אבנים? תביא לי עגלה! כולם עם עגלה רק אנחנו בלי עגלה...". התורה מספרת, שכל שנה היא הייתה עולה להתפלל בבית המקדש ושם היה נמצא עלי הכהן, גדול הדור. ופעם אחת עמדה חנה ובכתה לפניו ואמרה לו: "אני רוצה ילדים, אני רוצה ילדים, שום דבר לא טעים לי. הרב תבטיח לי ילדים!". כששמע אותה עלי נכמרו רחמיו ואמר לה: "לכי לשלום ואלוקי ישראל יתן את שלתך אשר שאלת מעמו" – הוא הבטיח לה ילדים ומיד: "ותלך האשה לדרך ותאכל ופניה לא היו לה עוד" – התורה מספרת, שברגע אחד חזר לה התיאבון, חזר לה מצב רוח, היא הייתה כל כך למודה באמונת חכמים, כל כך ספוגה בדעת תורה, שכשיצאו המילים מהפה של הרב היא כבר ידעה שעוד תשעה חודשים היא במחלקת יולדות, עוד תשעה חודשים היא תהיה אמה.

איזה כוח יש ביד חכמי ישראל, חכמי התורה. לפני כמה שנים שלח אדם שאלה לר' חיים קנייבסקי שליט"א ושם הוא כתב לרב שהוא גרם שלא במתכוון למוות לבעל הדירה שלו ע"י תאונה מאוד קשה ומאז אין לו מנוחה ואינו מוצא עצות להרגיע את נפשו ומבקש מהרב סדר תיקון ותשובה לטרגדיה כזו שהתגלגלה על ידו. הרב השיב לו שאינו צריך שום תיקון, כי הוא הרג את עמלק והוא יכול להמשיך לישון בשקט. אותו אדם לא הבין כל כך על מה הרב מדבר ואולי נפלה טעות באותו המכתב, אך אמרו לו כל הסובבים אותו שאין אותיות שיוצאות תחת קולמוסו של הרב לבטלה. אותו אדם עדיין לא מצא מנוחה לנפשו עד שלאחר כשבועיים כשהיה עושה סדר בארונות הוא נתקל באלבום תמונות. התברר, שזהו אלבום של בעל הדירה המנוח. הוא מאוד התרגש לראות את התמונות ואף הוזיל דמעות עד שענינו נתקלו באחת מן התמונות בה מצולם בעל הדירה מחייך כשהוא לבוש במדים של אנשי הגסטאפו הנאצי ימשי"ו, הנשימה שלו נעתקה לכמה שניות, רק האותיות של הרב קנייבסקי התרוצצו במוחו באותן שניות: "הרגת את עמלק, אתה יכול להמשיך לישון בשקט". הוא הרג צורר נאצי, הוא לא האמין שיש אדם שיושב בחדר קטן בבני ברק וכל העולם הגדול נמצא בתוך כף היד שלו. איי רבונו של עולם, קיים לנו את חכמי ישראל.

וכותב הרב חיים קנייבסקי שליט"א בספרו 'ארחות יושר' ואעתיק לכם את לשונו הטהור: "יש הרבה פעמים שהחכם אומר מה שנראה לו כפי חכמתו והקב"ה מסכים אתו, וכמו שמצינו אצל חוני המעגל שהיה גוזר והקב"ה היה מקיים, כי דיבור של הצדיק עושה רושם למעלה אפילו הוא בטעות. ויש עוד עניין, שמן השמים נותנין בפיו מה לומר והוא מכון לאמת, ובזה ראינו אצל גדולי ישראל שלאחד עונים כך ולשני ההפך וזה הכל לפי מה שנותנים מן השמים בפיו לומר". אילו מילים! – דבר ראשון, תדע, שחכם בד"כ לא טועה וגם אם ח"ו פעם אחת הוא לכאורה טעה, גם מהטעויות שלו הקב"ה יוציא פירות. ודבר שני, שתדע, שמה שהוא אומר לך, זה לא הוא, אלו המילים של הבורא יתברך, אותות של הבורא יתברך, החכם הוא רק הצינור. תזכור, אומר הרב קנייבסקי, הקב"ה לעולם לא יכשיל אותם.

וכמו שמספרים על הרב שך זצ"ל, שכשאחותו נפטרה, שאלו את הרב וזנר זצ"ל האם להודיע לרב על דבר הפטירה והורה להם הרב וזנר שלא לספר לרב, שלא להכביד על לבו הרך. באותו היום, מספר החברותא של הרב, ר' דוד צימרמן, בשעת הלימוד, הרגיש הרב שלא בנוח לו עם הנעליים והיו לוחצות לו על הרגל וביקש מר' דוד אם יוכל להביא לו את נעלי הבית שלו. תופעה שלא אירעה מעולם במשך שנים רבות של חברותא. אמר ר' דוד צימרמן, וכשעשיתי חושבים, הבנתי ממש מה שאמרו רבותינו: "רְגְלֵי חֲסִידָיו יִשְׁמְרוּ" – הקב"ה לעולם לא יתן לחכמים לטעות, בשמים ידעו שמי שהוא אבל הוא אסור בנעילת הסנדל ולא רצו להכשיל את הצדיק ביום פטירת אחותו בנעילת הסנדל גם מבלי שידע על כך, לכן דאגו שבאותו היום הוא ילבש נעליים של גומי. "רְגְלֵי חֲסִידָיו יִשְׁמְרוּ" – אפילו על הרגליים שלהם הקב"ה שומר.

איי שנזכה תמיד להיות קרובים לחכמי ישראל, שנהיה קרובים לאנשים שהכי קרובים לשמים, וכמו שאמרו חז"ל: "משל לנכנס לחנותו של מוכר בשמים, אע"פ שלא קנה כלום, מכל מקום ריח טוב קלט והוציא עמו" – רק לעמוד לידם, רק להיות קרוב אליהם, איזה ריח טוב נקבל מהם, ריח של יראת שמים וחיים טובים! ה' יזכנו! שבת שלום עם ישראל! אפרים שרבני.

בזכות שמירת שבת

להלן סיפור מופלא, המעובד מתוך 'ווי העמודים' של הגאון ר' יצחק זילברשטיין שליט"א, רבה של רמת אלחנן בבני-ברק ונכתבים ע"י ר' מיכאל צורן הי"ו, ויש בו כדי ללמדנו מהי הזכות העצומה של שמירת שבת, וכיצד השבת היא ששומרת על האדם. ומעשה שהיה - כך היה:

סיפר ש.ר. העובד כמנהל יחידה של פרויקט בבנק בפתח תקווה. ביום חמישי פרשת ויחי ה'תשע"ו, ניגש אליי אחד הפקידים בבנק, שעדיין אינו שומר תורה ומצוות (שה' יחזיר בתשובה שלמה את כל עם ישראל במהרה) הלה עובד בפרויקט שלנו, וביקש ממני עזרה. "מה קרה?", שאלתי. "יש לי תקלה, ואני לא מצליח להתגבר עליה, יכול להיות שעשיתי משהו לא טוב, ואם אני לא מצליח להתגבר על התקלה, כל מה שעבדתי עד עכשיו יורד לטמיון". ניגשתי לנסות לעזור לו, וראיתי, שאכן התקלה היא גדולה, וגם לי אין דרך לעזור לו, אמרתי לו: "הרי אני מכיר אותך, יש לך לב חם, ובלב אתה יהודי מאמין, ואתה מאמין שיש בורא לעולם, תקבל עליו איזה דבר טוב, ותבקש מבורא עולם שבזכות זה, יפתור לך את הבעיה". הוספתי ואמרתי: "אבל, אל תקבל על עצמך לתת חמש או עשר שקל לצדקה, שזה דבר פעוט, גם זה טוב, אבל בכל זאת תקבל על עצמך משהו יותר רציני, דבר שקשה לך לקיים, והקב"ה יראה שאתה מתאמץ קצת, גם הוא יעזור לך". הלה, שאכן יש לו לב חם לדבר שבקדושה, חשב מעט, ואמר לי: "אתה יודע מה, אני מקבל על עצמי, לשמור את השבת הקרובה - פרשת ויחי - אני מקבל על עצמי לשמור את השבת ככל יכולתי".

הפקיד הדגיש בפני, אל תחשוב שזה החלטה קלה בשבילי, יש לי חברה מגובשת, חברים שבכל שבת אנחנו יוצאים לבלות רח"ל, בכל מיני מקומות, ולהתנתק מזה לשבת אחת, זה אצלי דבר מאד קשה". אם לא הייתי רואה בעיניי, לא הייתי מאמין, הוא ניגש למחשב, והתקלה הצליחה להסתדר, ואכן תוך כמה ימים התקלה הסתדרה למעלה מדרך הטבע. גם זה סיפור מדהים, אבל כעת הסיפור רק מתחיל.

ביום ראשון כשהגעתי לבנק, ניגש אלי הפקיד, ואמר לי, "תשמע, שמרתי על הבטחתי, הלכתי בשבת להורי, לא יצאתי כל השבת מהבית, ולא חיללתי את השבת, אבל אני רוצה לספר לך דבר נוסף. "במוצאי שבת, הרגשתי כזה תענוג פנימי, שמעולם לא הרגשתי, ממש סיפוק רוחני, שאי אפשר לתאר, החלטתי על המקום, שגם בשבוע הבא - פרשת שמות - אני שומר שבת!".

ביום רביעי, פרשת שמות, מתקשרים חבריו לבשר לו, שהוא מוזמן ביום שישי אחר הצהריים למסיבת יום הולדת, שהם מקיימים לאחד החברים, שתקיים במסעדה בתל אביב. מיודענו שאל את המתקשר: "באיזה שעה המסיבה תיגמר?", השיב הלה, בערך בשעה שמונה בערב רח"ל, השיב לו: "אני לא יכול לבוא".

"מה קרה לך, למה אתה לא יכול לבוא?", והוא השיב: "קיבלתי על עצמי לשמור שבת, וזה לא מציאותי לחזור ברגל בליל שבת מתל אביב לפתח תקווה". והחבר, שומע זאת בהלם וצועק: "מה קרה לך השתגעת, כל החברה יהיו שם, נעשה חיים!!!" - "אני לא יכול, קבלה זה קבלה". "טוב" השיב, "נעשה חיים בלעדיך", אתה עדיין יכול להתחרט".

ביום שישי פרשת שמות, כשעה לאחר שנקבעה למסיבה, שמע יחד עם כל בית ישראל על הפיגוע הנורא שאירע במסעדה בתל אביב, כאשר שניים מחבריו נהרגו, ושניים נפצעו קשה (ישלח להם הקב"ה רפואה שלימה מן השמים) ועוד כמה נפגעו בדרגות שונות. כעת הוא כבר יודע, מי עושה חיים אמיתיים!!!

ביום ראשון כשהוא ניגש אליי, וסיפר לי את הסיפור, הוסיף לי, "כששמעתי על הפיגוע, ועל החברים שלי שנפגעו, ואני ניצלתי בנס, בזכות שמירת שבת, לא יכולתי להירגע כל השבת". "איך שהבורא שמר עליי בזכות שמירת שבת, וכל גופי רעד מהתרגשות במהלך השבת". וברוך השם מאז, הוא מוסיף והולך בדרך התורה ובשמירת המצוות. (פניני עין חמד גיליון 609)

זכות דברי התורה בעלון יעמדו:

בע"ה זיווג הגון: עוז בן מרים, לירון בן פנינה, אפרת בת מוזל, נועה בת יעל, קרן בת רחל.

לזרע בר קיימא: מוריה בת אורנה, מורן בת רותי, קורל בת סיגל.

לפרנסה טובה: שגיא בן מרים, מורן בת רותי, לירון בן פנינה.

לרפואה שלמה: ציפורה בת מורוור, ציפורה בת מרים, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה, שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק

יעקב בן יפה, אילן בן מסעודה, יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה, עזיזה בת שוליקה, שולה בת עזיזה.

לעילוי נשמת: אביגיל בת מרים ז"ל, אהרון רפאל בן רבקה ז"ל, בנימין בן סולי ז"ל,

חביב בן סולי ז"ל, בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל, מיכאל בן מורוור ז"ל,

רחמים בן מורוור ז"ל, יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, ישראל בן חנה

ז"ל, דבורה בת מרים ז"ל. ארז בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשולי בן רפאל ז"ל, חנה בת

שמחה ז"ל, דוד אמנו בן מוזלה ז"ל, משה בן שושנה ז"ל, שרה רוסיקו מנשרוב בת

תמרה ז"ל, זקלין לוי בת מסעודה ז"ל, יוסף בעדאש בן נוארה ז"ל, ירושה בת רות

ז"ל, זהרה ואסתר ושמחה ומכלוף בר חנינה למשפחת בן שבת ז"ל, אברהם בן

חנה ובולון הכהן ז"ל.